

Elementarne funkcije, domen, nule i znak funkcije - formule i zadaci -

2010/2011

Elementarne funkcije

- linearna funkcija

- linearna funkcija
- stepena funkcija

- linearna funkcija
- stepena funkcija
- eksponencijalna funkcija

- linearna funkcija
- stepena funkcija
- eksponencijalna funkcija
- logaritamska funkcija

Elementarne funkcije

- linearna funkcija
- stepena funkcija
- eksponencijalna funkcija
- logaritamska funkcija
- trigonometrijske funkcije

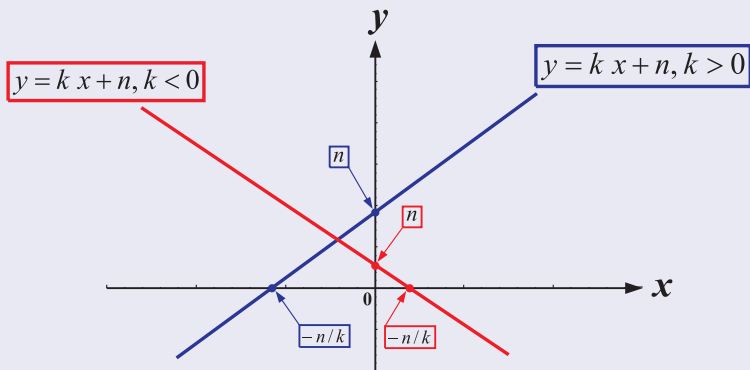
Linearna funkcija

$$y = kx + n$$

Linearna funkcija

$$y = kx + n$$

Zadatak 1.

Skicirati grafik funkcije:

Zadatak 1.

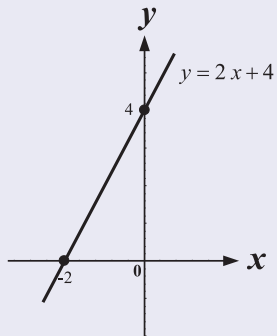
Skicirati grafik funkcije:

$$y = 2x + 4$$

Zadatak 1.

Skicirati grafik funkcije:

$$y = 2x + 4$$

Zadatak 2.

Skicirati grafik funkcije:

Zadatak 2.

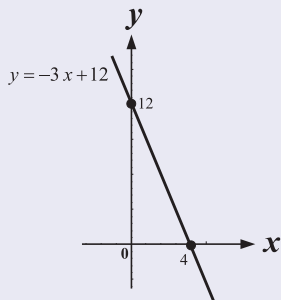
Skicirati grafik funkcije:

$$y = -3x + 12$$

Zadatak 2.

Skicirati grafik funkcije:

$$y = -3x + 12$$

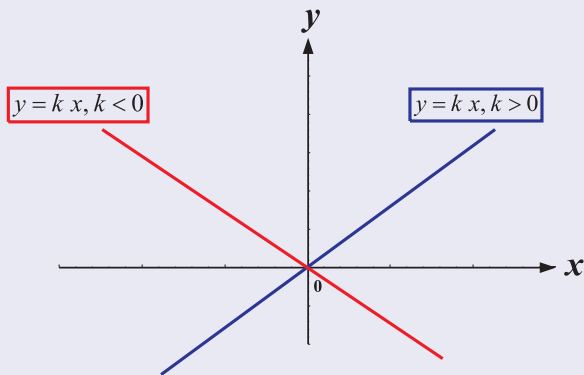

Linearna funkcija

$$y = kx$$

Linearna funkcija

$$y = kx$$

Zadatak 3.

Skicirati grafik funkcije:

Zadatak 3.

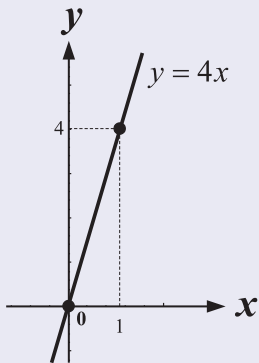
Skicirati grafik funkcije:

$$y = 4x$$

Zadatak 3.

Skicirati grafik funkcije:

$$y = 4x$$

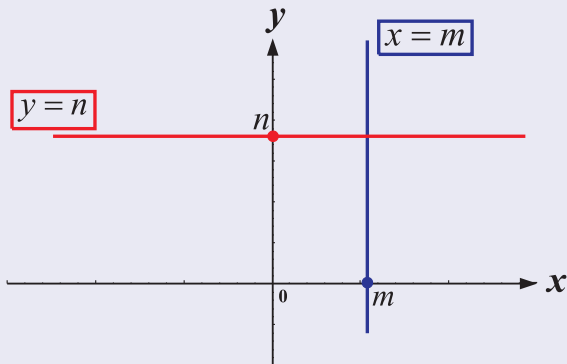
Linearna funkcija

$$y = n, x = m$$

Linearna funkcija

$$y = n, x = m$$

Zadatak 4.

Skicirati grafike funkcija:

Zadatak 4.

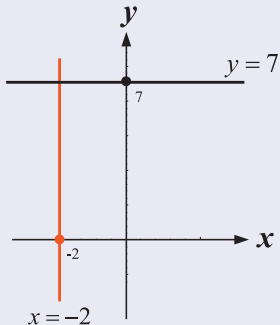
Skicirati grafike funkcija:

$$y = 7, \quad x = -2$$

Zadatak 4.

Skicirati grafike funkcija:

$$y = 7, \quad x = -2$$

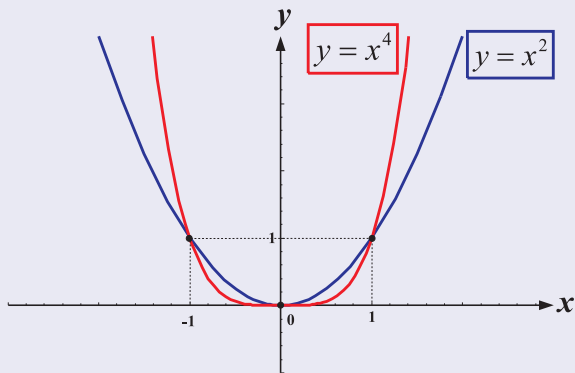
Stepena funkcija

Stepena funkcija

$$y = x^a, a \neq 0, 1, \quad a \text{ je paran broj}$$

Stepena funkcija

$$y = x^a, a \neq 0, 1, a \text{ je paran broj}$$

Stepena funkcija

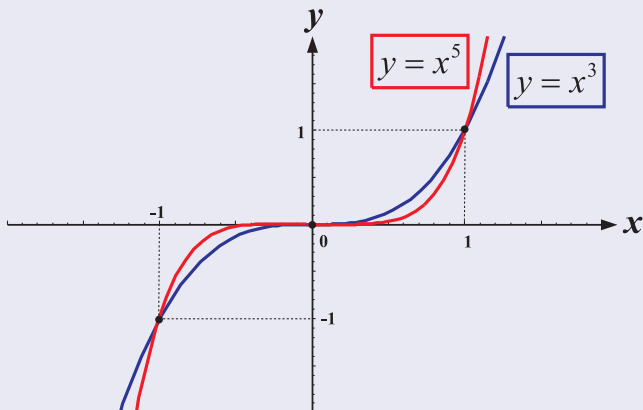

Stepena funkcija

$$y = x^a, a \neq 0, 1, \quad a \text{ je neparan broj}$$

Stepena funkcija

$$y = x^a, a \neq 0, 1, \quad a \text{ je neparan broj}$$

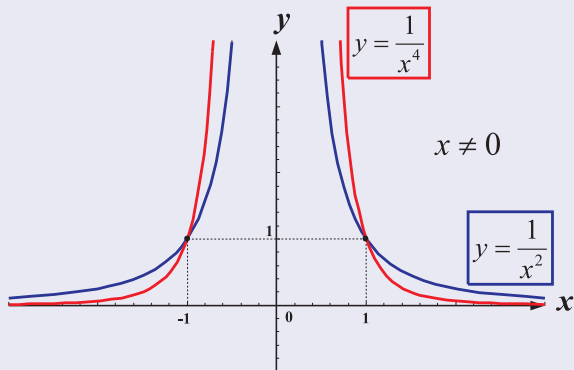

Stepena funkcija

$$y = x^a, a \neq 0, 1, -a \text{ je paran broj}$$

Stepena funkcija

$$y = x^a, a \neq 0, 1, -a \text{ je paran broj}$$

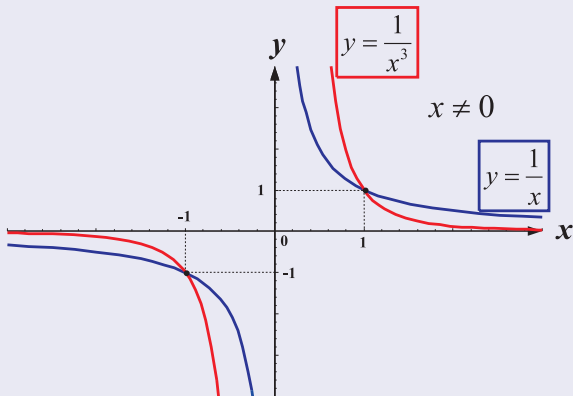
Stepena funkcija

Stepena funkcija

$$y = x^a, a \neq 0, 1, -a \text{ je neparan broj}$$

Stepena funkcija

$$y = x^a, a \neq 0, 1, -a \text{ je neparan broj}$$

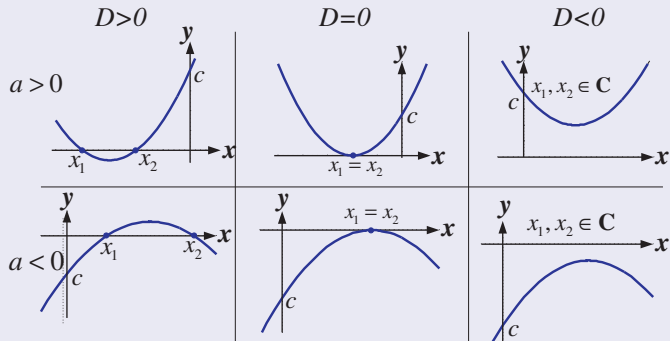
Kvadratna funkcija

Kvadratna funkcija

$$y = ax^2 + bx + c, a \neq 0 \quad x_{1,2} = \frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a} \quad D = b^2 - 4ac$$

Kvadratna funkcija

$$y = ax^2 + bx + c, a \neq 0 \quad x_{1,2} = \frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a} \quad D = b^2 - 4ac$$

Zadatak 23.

Skicirati i rastaviti kvadratnu funkciju na činioce.

Zadatak 23.

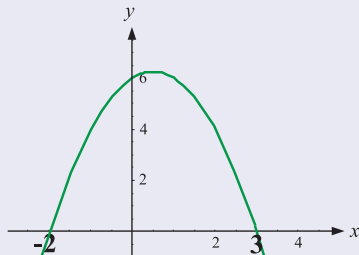
Skicirati i rastaviti kvadratnu funkciju na činioce.

$$f(x) = -x^2 + x + 6$$

Zadatak 23.

Skicirati i rastaviti kvadratnu funkciju na činioce.

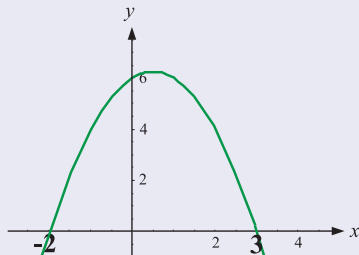
$$f(x) = -x^2 + x + 6$$

Zadatak 23.

Skicirati i rastaviti kvadratnu funkciju na činioce.

$$f(x) = -x^2 + x + 6$$

$$f(x) = -(x + 2)(x - 3)$$

Zadatak 27.

Skicirati i rastaviti kvadratnu funkciju na činioce.

Zadatak 27.

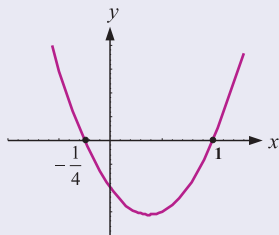
Skicirati i rastaviti kvadratnu funkciju na činioce.

$$f(x) = 4x^2 - 3x - 1$$

Zadatak 27.

Skicirati i rastaviti kvadratnu funkciju na činioce.

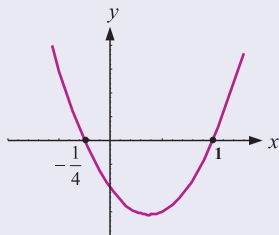
$$f(x) = 4x^2 - 3x - 1$$

Zadatak 27.

Skicirati i rastaviti kvadratnu funkciju na činioce.

$$f(x) = 4x^2 - 3x - 1$$

$$f(x) = 4(x - 1)\left(x + \frac{1}{4}\right)$$

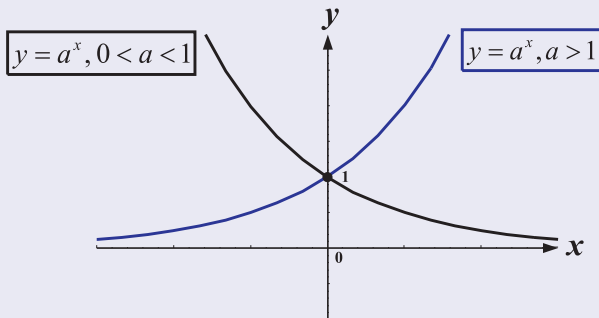
Eksponencijalna funkcija

Eksponecijalna funkcija

$$y = a^x, a > 0, a \neq 1$$

Eksponecijalna funkcija

$$y = a^x, a > 0, a \neq 1$$

Eksponencijalna funkcija

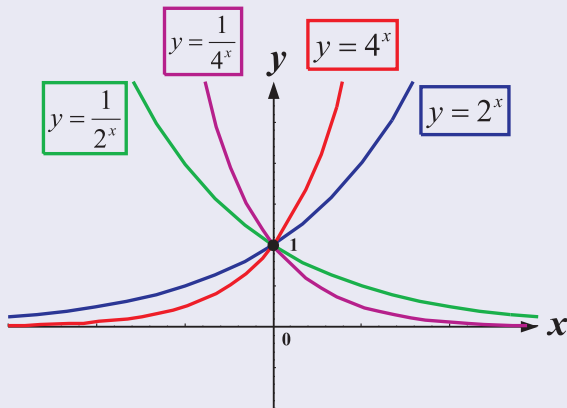
Eksponencijalna funkcija

$$y = a^x, a > 0, a \neq 1$$

Eksponecijalna funkcija

$$y = a^x, a > 0, a \neq 1$$

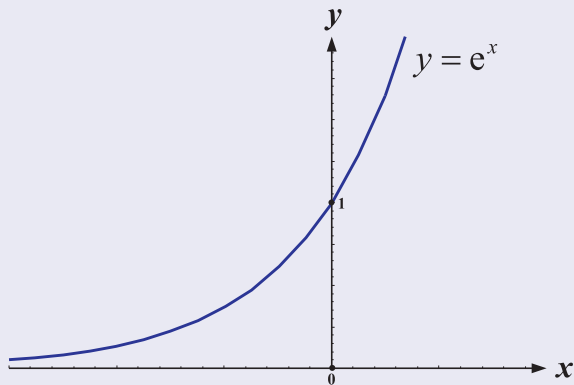
Eksponencijalna funkcija

Eksponecijalna funkcija

$$y = e^x$$

Eksponecijalna funkcija

$$y = e^x$$

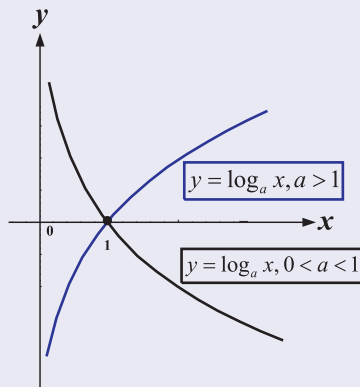
Logaritamska funkcija

Logaritamska funkcija

$$y = \log_a x, a > 0, a \neq 1, x > 0$$

Logaritamska funkcija

$$y = \log_a x, a > 0, a \neq 1, x > 0$$

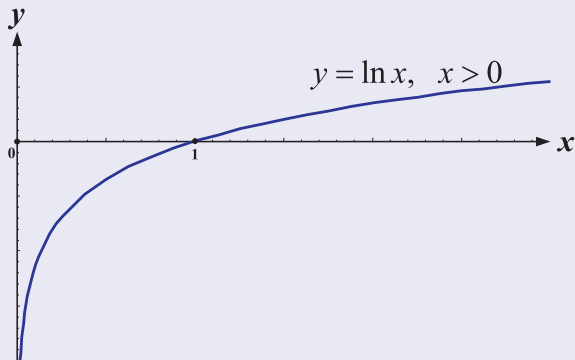
Logaritamska funkcija

$$y = \ln x, a = e$$

Logaritamska funkcija

$$y = \ln x, a = e$$

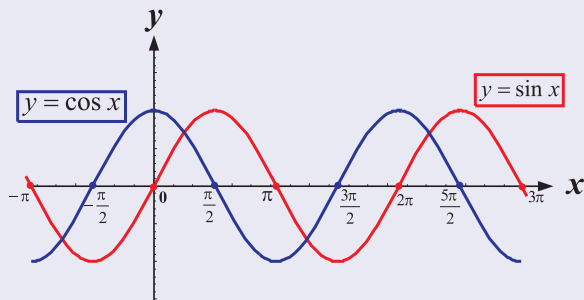
Trigonometrijske funkcije

Trigonometrijske funkcije

$$y = \sin x, \quad y = \cos x$$

Trigonometrijske funkcije

$$y = \sin x, \quad y = \cos x$$

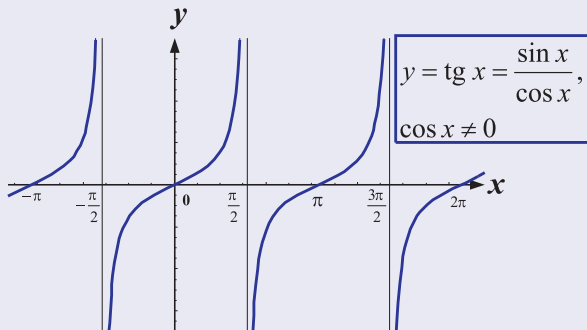

Trigonometrijske funkcije

$$y = \operatorname{tg} x$$

Trigonometrijske funkcije

$$y = \operatorname{tg} x$$

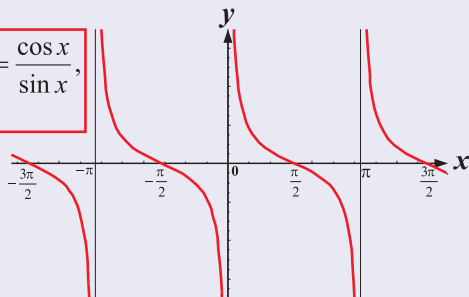
Trigonometrijske funkcije

$$y = \operatorname{ctg} x$$

Trigonometrijske funkcije

$$y = \operatorname{ctg} x$$

$$y = \operatorname{ctg} x = \frac{\cos x}{\sin x},$$
$$\sin x \neq 0$$

Uraditi sve zadatke od 1. na 156. strani do 28. na 159. strani.

Domen, nule i znak funkcije

Domen, nule i znak funkcije

funkcija	Domen	Nule
$f(x) = P_n(x)$	$D = \mathbb{R}$	$P_n(x) = 0$

Domen, nule i znak funkcije

funkcija	Domen	Nule
$f(x) = P_n(x)$	$D = \mathbb{R}$	$P_n(x) = 0$
$f(x) = \frac{P_n(x)}{Q_m(x)}$	$D = \{\forall x \in \mathbb{R}, Q_m(x) \neq 0\}$	$P_n(x) = 0$

Domen, nule i znak funkcije

funkcija	Domen	Nule
$f(x) = P_n(x)$	$D = \mathbb{R}$	$P_n(x) = 0$
$f(x) = \frac{P_n(x)}{Q_m(x)}$	$D = \{\forall x \in \mathbb{R}, Q_m(x) \neq 0\}$	$P_n(x) = 0$
$f(x) = \sqrt{P_n(x)}$	$D = \{\forall x \in \mathbb{R}, P_n(x) \geq 0\}$	$P_n(x) = 0$

Domen, nule i znak funkcije

funkcija	Domen	Nule
$f(x) = P_n(x)$	$D = \mathbb{R}$	$P_n(x) = 0$
$f(x) = \frac{P_n(x)}{Q_m(x)}$	$D = \{\forall x \in \mathbb{R}, Q_m(x) \neq 0\}$	$P_n(x) = 0$
$f(x) = \sqrt{P_n(x)}$	$D = \{\forall x \in \mathbb{R}, P_n(x) \geq 0\}$	$P_n(x) = 0$
$f(x) = \frac{P_n(x)}{\sqrt{Q_m(x)}}$	$D = \{\forall x \in \mathbb{R}, Q_m(x) > 0\}$	$P_n(x) = 0$

Domen, nule i znak funkcije

funkcija	Domen	Nule
$f(x) = P_n(x)$	$D = \mathbb{R}$	$P_n(x) = 0$
$f(x) = \frac{P_n(x)}{Q_m(x)}$	$D = \{\forall x \in \mathbb{R}, Q_m(x) \neq 0\}$	$P_n(x) = 0$
$f(x) = \sqrt{P_n(x)}$	$D = \{\forall x \in \mathbb{R}, P_n(x) \geq 0\}$	$P_n(x) = 0$
$f(x) = \frac{P_n(x)}{\sqrt{Q_m(x)}}$	$D = \{\forall x \in \mathbb{R}, Q_m(x) > 0\}$	$P_n(x) = 0$
$f(x) = \ln(P_n(x))$	$D = \{\forall x \in \mathbb{R}, P_n(x) > 0\}$	$P_n(x) = 1$

Domen, nule i znak funkcije

funkcija	Domen	Nule
$f(x) = P_n(x)$	$D = \mathbb{R}$	$P_n(x) = 0$
$f(x) = \frac{P_n(x)}{Q_m(x)}$	$D = \{\forall x \in \mathbb{R}, Q_m(x) \neq 0\}$	$P_n(x) = 0$
$f(x) = \sqrt{P_n(x)}$	$D = \{\forall x \in \mathbb{R}, P_n(x) \geq 0\}$	$P_n(x) = 0$
$f(x) = \frac{P_n(x)}{\sqrt{Q_m(x)}}$	$D = \{\forall x \in \mathbb{R}, Q_m(x) > 0\}$	$P_n(x) = 0$
$f(x) = \ln(P_n(x))$	$D = \{\forall x \in \mathbb{R}, P_n(x) > 0\}$	$P_n(x) = 1$
$f(x) = \frac{g(x)}{h(x)}$	domen $g(x)$, domen $h(x)$, $h(x) \neq 0$	$g(x) = 0$

Domen, nule i znak funkcije

funkcija	Domen	Nule
$f(x) = P_n(x)$	$D = \mathbb{R}$	$P_n(x) = 0$
$f(x) = \frac{P_n(x)}{Q_m(x)}$	$D = \{\forall x \in \mathbb{R}, Q_m(x) \neq 0\}$	$P_n(x) = 0$
$f(x) = \sqrt{P_n(x)}$	$D = \{\forall x \in \mathbb{R}, P_n(x) \geq 0\}$	$P_n(x) = 0$
$f(x) = \frac{P_n(x)}{\sqrt{Q_m(x)}}$	$D = \{\forall x \in \mathbb{R}, Q_m(x) > 0\}$	$P_n(x) = 0$
$f(x) = \ln(P_n(x))$	$D = \{\forall x \in \mathbb{R}, P_n(x) > 0\}$	$P_n(x) = 1$
$f(x) = \frac{g(x)}{h(x)}$	domen $g(x)$, domen $h(x)$, $h(x) \neq 0$	$g(x) = 0$
$f(x) = \sqrt{g(x)}$	domen $g(x)$, $g(x) \geq 0$	$g(x) = 0$

Domen, nule i znak funkcije

funkcija	Domen	Nule
$f(x) = P_n(x)$	$D = \mathbb{R}$	$P_n(x) = 0$
$f(x) = \frac{P_n(x)}{Q_m(x)}$	$D = \{\forall x \in \mathbb{R}, Q_m(x) \neq 0\}$	$P_n(x) = 0$
$f(x) = \sqrt{P_n(x)}$	$D = \{\forall x \in \mathbb{R}, P_n(x) \geq 0\}$	$P_n(x) = 0$
$f(x) = \frac{P_n(x)}{\sqrt{Q_m(x)}}$	$D = \{\forall x \in \mathbb{R}, Q_m(x) > 0\}$	$P_n(x) = 0$
$f(x) = \ln(P_n(x))$	$D = \{\forall x \in \mathbb{R}, P_n(x) > 0\}$	$P_n(x) = 1$
$f(x) = \frac{g(x)}{h(x)}$	domen $g(x)$, domen $h(x)$, $h(x) \neq 0$	$g(x) = 0$
$f(x) = \sqrt{g(x)}$	domen $g(x)$, $g(x) \geq 0$	$g(x) = 0$
$f(x) = \frac{g(x)}{\sqrt{h(x)}}$	domen $g(x)$, domen $h(x)$, $h(x) > 0$	$g(x) = 0$

Domen, nule i znak funkcije

funkcija	Domen	Nule
$f(x) = P_n(x)$	$D = \mathbb{R}$	$P_n(x) = 0$
$f(x) = \frac{P_n(x)}{Q_m(x)}$	$D = \{\forall x \in \mathbb{R}, Q_m(x) \neq 0\}$	$P_n(x) = 0$
$f(x) = \sqrt{P_n(x)}$	$D = \{\forall x \in \mathbb{R}, P_n(x) \geq 0\}$	$P_n(x) = 0$
$f(x) = \frac{P_n(x)}{\sqrt{Q_m(x)}}$	$D = \{\forall x \in \mathbb{R}, Q_m(x) > 0\}$	$P_n(x) = 0$
$f(x) = \ln(P_n(x))$	$D = \{\forall x \in \mathbb{R}, P_n(x) > 0\}$	$P_n(x) = 1$
$f(x) = \frac{g(x)}{h(x)}$	domen $g(x)$, domen $h(x)$, $h(x) \neq 0$	$g(x) = 0$
$f(x) = \sqrt{g(x)}$	domen $g(x)$, $g(x) \geq 0$	$g(x) = 0$
$f(x) = \frac{g(x)}{\sqrt{h(x)}}$	domen $g(x)$, domen $h(x)$, $h(x) > 0$	$g(x) = 0$
$f(x) = \ln(g(x))$	domen $g(x)$, $g(x) > 0$	$g(x) = 1$

Zadatak 29.

Zadatak 29.

Odrediti domen, nule i znak funkcije

Zadatak 29.

Odrediti domen, nule i znak funkcije

$$f(x) = 3x^2 + 5x - 2 .$$

Zadatak 29.

Odrediti domen, nule i znak funkcije

$$f(x) = 3x^2 + 5x - 2.$$

$D =$

Zadatak 29.

Odrediti domen, nule i znak funkcije

$$f(x) = 3x^2 + 5x - 2.$$

$$D = \mathbb{R}$$

NULE:

Zadatak 29.

Odrediti domen, nule i znak funkcije

$$f(x) = 3x^2 + 5x - 2.$$

$$D = \mathbb{R}$$

$$\text{NULE: } x = -2, x = \frac{1}{3}$$

ZNAK: $f(x) < 0$ za

Zadatak 29.

Odrediti domen, nule i znak funkcije

$$f(x) = 3x^2 + 5x - 2.$$

$$D = \mathbb{R}$$

$$\text{NULE: } x = -2, x = \frac{1}{3}$$

$$\text{ZNAK: } f(x) < 0 \text{ za } x \in \left(-2, \frac{1}{3}\right)$$

$$f(x) > 0 \text{ za}$$

Zadatak 29.

Odrediti domen, nule i znak funkcije

$$f(x) = 3x^2 + 5x - 2.$$

$$D = \mathbb{R} \qquad \text{NULE: } x = -2, x = \frac{1}{3}$$

$$\text{ZNAK: } f(x) < 0 \text{ za } x \in \left(-2, \frac{1}{3}\right)$$

$$f(x) > 0 \text{ za } x \in \left(-\infty, -2\right) \cup \left(\frac{1}{3}, +\infty\right)$$

Zadatak 35.

Zadatak 35.

Odrediti domen, nule i znak funkcije

Zadatak 35.

Odrediti domen, nule i znak funkcije

$$f(x) = \frac{x - 9}{x + 3}.$$

Zadatak 35.

Odrediti domen, nule i znak funkcije

$$f(x) = \frac{x - 9}{x + 3}.$$

$D =$

Zadatak 35.

Odrediti domen, nule i znak funkcije

$$f(x) = \frac{x - 9}{x + 3}.$$

$$D = \mathbb{R} \setminus \{-3\}$$

NULE:

Zadatak 35.

Odrediti domen, nule i znak funkcije

$$f(x) = \frac{x - 9}{x + 3}.$$

$$D = \mathbb{R} \setminus \{-3\}$$

$$\text{NULE: } x = 9$$

ZNAK: $f(x) < 0$ za

Zadatak 35.

Odrediti domen, nule i znak funkcije

$$f(x) = \frac{x - 9}{x + 3}.$$

$$D = \mathbb{R} \setminus \{-3\}$$

$$\text{NULE: } x = 9$$

ZNAK: $f(x) < 0$ za $x \in (-3, 9)$

$f(x) > 0$ za

Zadatak 35.

Odrediti domen, nule i znak funkcije

$$f(x) = \frac{x - 9}{x + 3}.$$

$$D = \mathbb{R} \setminus \{-3\}$$

$$\text{NULE: } x = 9$$

$$\text{ZNAK: } f(x) < 0 \text{ za } x \in (-3, 9)$$

$$f(x) > 0 \text{ za } x \in (-\infty, -3) \cup (9, +\infty)$$

Zadatak 32.

Zadatak 32.

Odrediti domen, nule i znak funkcije

Zadatak 32.

Odrediti domen, nule i znak funkcije

$$f(x) = \sqrt{9 - x^2} .$$

Zadatak 32.

Odrediti domen, nule i znak funkcije

$$f(x) = \sqrt{9 - x^2} .$$

$D =$

Zadatak 32.

Odrediti domen, nule i znak funkcije

$$f(x) = \sqrt{9 - x^2} .$$

$$D = [-3, 3]$$

NULE:

Zadatak 32.

Odrediti domen, nule i znak funkcije

$$f(x) = \sqrt{9 - x^2} .$$

$$D = [-3, 3]$$

$$\text{NULE: } x = -3, x = 3$$

ZNAK: $f(x) < 0$ za

Zadatak 32.

Odrediti domen, nule i znak funkcije

$$f(x) = \sqrt{9 - x^2} .$$

$$D = [-3, 3]$$

$$\text{NULE: } x = -3, x = 3$$

ZNAK: $f(x) < 0$ za $x \in \emptyset$

$f(x) > 0$ za

Zadatak 32.

Odrediti domen, nule i znak funkcije

$$f(x) = \sqrt{9 - x^2} .$$

$$D = [-3, 3]$$

$$\text{NULE: } x = -3, x = 3$$

$$\text{ZNAK: } f(x) < 0 \text{ za } x \in \emptyset$$

$$f(x) > 0 \text{ za } x \in (-3, 3)$$

Zadatak 55.

Zadatak 55.

Odrediti domen, nule i znak funkcije

Zadatak 55.

Odrediti domen, nule i znak funkcije

$$f(x) = (x - 1) \ln(x + 3) .$$

Zadatak 55.

Odrediti domen, nule i znak funkcije

$$f(x) = (x - 1) \ln(x + 3) .$$

$D =$

Zadatak 55.

Odrediti domen, nule i znak funkcije

$$f(x) = (x - 1) \ln(x + 3) .$$

$$D = (-3, +\infty)$$

NULE:

Zadatak 55.

Odrediti domen, nule i znak funkcije

$$f(x) = (x - 1) \ln(x + 3) .$$

$$D = (-3, +\infty)$$

$$\text{NULE: } x = -2, x = 1$$

ZNAK: $f(x) < 0$ za

Zadatak 55.

Odrediti domen, nule i znak funkcije

$$f(x) = (x - 1) \ln(x + 3) .$$

$$D = (-3, +\infty)$$

$$\text{NULE: } x = -2, x = 1$$

$$\text{ZNAK: } f(x) < 0 \text{ za } x \in (-2, 1)$$

$$f(x) > 0 \text{ za}$$

Zadatak 55.

Odrediti domen, nule i znak funkcije

$$f(x) = (x - 1) \ln(x + 3) .$$

$$D = (-3, +\infty)$$

$$\text{NULE: } x = -2, x = 1$$

$$\text{ZNAK: } f(x) < 0 \text{ za } x \in (-2, 1)$$

$$f(x) > 0 \text{ za } x \in (-3, -2) \cup (1, +\infty)$$

Zadatak 31. Odrediti domen, nule i znak funkcije

$$f(x) = (x - 1)(x + 2)(x - 3) .$$

Zadatak 31. Odrediti domen, nule i znak funkcije

$$f(x) = (x - 1)(x + 2)(x - 3) .$$

Zadatak 33. Odrediti domen, nule i znak funkcije $f(x) = \frac{\sqrt{x}}{x - 7} .$

Zadatak 31. Odrediti domen, nule i znak funkcije

$$f(x) = (x - 1)(x + 2)(x - 3) .$$

Zadatak 33. Odrediti domen, nule i znak funkcije $f(x) = \frac{\sqrt{x}}{x - 7} .$

Zadatak 36. Odrediti domen, nule i znak funkcije $f(x) = \frac{-1}{x^2 + x - 2} .$

Zadatak 31. Odrediti domen, nule i znak funkcije

$$f(x) = (x - 1)(x + 2)(x - 3) .$$

Zadatak 33. Odrediti domen, nule i znak funkcije $f(x) = \frac{\sqrt{x}}{x - 7} .$

Zadatak 36. Odrediti domen, nule i znak funkcije $f(x) = \frac{-1}{x^2 + x - 2} .$

Zadatak 44. Odrediti domen, nule i znak funkcije $f(x) = x \cdot e^{\frac{1}{x}} .$

Zadatak 31. Odrediti domen, nule i znak funkcije

$$f(x) = (x - 1)(x + 2)(x - 3) .$$

Zadatak 33. Odrediti domen, nule i znak funkcije $f(x) = \frac{\sqrt{x}}{x - 7} .$

Zadatak 36. Odrediti domen, nule i znak funkcije $f(x) = \frac{-1}{x^2 + x - 2} .$

Zadatak 44. Odrediti domen, nule i znak funkcije $f(x) = x \cdot e^{\frac{1}{x}} .$

Zadatak 53. Odrediti domen, nule i znak funkcije $f(x) = \ln \left(\frac{x}{x - 2} \right) .$

Zadatak 31. Odrediti domen, nule i znak funkcije

$$f(x) = (x - 1)(x + 2)(x - 3) .$$

Zadatak 33. Odrediti domen, nule i znak funkcije $f(x) = \frac{\sqrt{x}}{x - 7} .$

Zadatak 36. Odrediti domen, nule i znak funkcije $f(x) = \frac{-1}{x^2 + x - 2} .$

Zadatak 44. Odrediti domen, nule i znak funkcije $f(x) = x \cdot e^{\frac{1}{x}} .$

Zadatak 53. Odrediti domen, nule i znak funkcije $f(x) = \ln \left(\frac{x}{x - 2} \right) .$

Zadatak 58. Odrediti domen, nule i znak funkcije

$$f(x) = \sqrt{-2x^2 - x + 1} \cdot e^{\frac{x}{3x+1}} .$$